

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2552

19. เรื่อง การจำหน่ายสินค้าเกษตรโดยใช้กลไกตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

คณะรัฐมนตรีรับทราบตามที่กระทรวงพาณิชย์ รายงานผลการเปิดประมูลข้าวสารแบบ เสนอส่วนต่างราคา (Basis) ครั้งที่ 2/2552 เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2552 แบ่งเป็นข้าวสารหอมมะลิ 100 % ชั้น 2 ปริมาณ 100,106.583 ตัน และข้าวขาว 5% ปริมาณ 463,127.628 ตัน โดยมีผู้ยื่นซองประมูล 47 ราย ข้าวหอมมะลิ 100 % ชั้น 2 เสนอส่วนต่างราคาสูงสุด +0.35 ถึง ต่ำสุด -11.00 บาท/กก. จากราคาซื้อขายล่วงหน้า และข้าวขาว 5% เสนอส่วนต่างราคาสูงสุด +0.50 ถึง ต่ำสุด -5.00 บาท/กก. จากราคาซื้อขายล่วงหน้า ซึ่งคณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวสาร ได้มีมติเห็นชอบให้ อคส. และ อ.ต.ก. จำหน่ายข้าวสารหอมมะลิ 100 % ชั้น 2 ปริมาณ 90,686.954 ตัน ที่มีการเสนอส่วนต่างราคาสูงสุด +0.35 ถึง ต่ำสุด -2.50 บาท/กก. จากราคาซื้อขายล่วงหน้า และข้าวขาว 5% ปริมาณ 174,218.702 ตัน ที่มีการเสนอส่วนต่างราคาสูงสุด +0.50 ถึง ต่ำสุด -0.50 บาท/กก. จากราคาซื้อขายล่วงหน้า ซึ่งเป็นการเสนอส่วนต่างราคาที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อตลาดโดยรวม โดยให้อคส. และผู้ชนะประมูลเข้าทำการซื้อขายล่วงหน้าในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (AFET) ตามเงื่อนไขที่กำหนด

ข้อมูลเกี่ยวกับการเสนอส่วนต่างราคา

ข้อมูลเกี่ยวกับการจำหน่ายข้าวสารในสต็อกของรัฐบาลโดยใช้กลไกตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าด้วยวิธีการประมูลแบบเสนอส่วนต่างราคา (Basis) ที่ผ่านมา (6 สิงหาคม 2552 และ 26 สิงหาคม 2552)

1. เหตุผลความจำเป็นในการระบายข้าวสารและเกณฑ์การพิจารณาส่วนต่างราคา เนื่องจากการณ์ในช่วงนี้ (สิงหาคม – ตุลาคม 2552) ตลาดมีความต้องการข้าว ในปริมาณสูง ขณะที่ข้าวส่วนใหญ่อยู่ในสต็อกของรัฐบาล การเร่งระบายในช่วงเวลานี้ ก่อนที่ข้าวนาปีฤดูกาลใหม่ จะเริ่มออกสู่ตลาดในเดือนพฤศจิกายน – ธันวาคม 2552 จะทำให้รัฐมีโอกาสดำเนินการขายข้าวได้ในราคาที่ดี และไม่ส่งผลกระทบต่อราคาข้าว ในช่วงปลายปีที่มีปริมาณผลิตรายการออกสู่ตลาดมาก การจำหน่ายโดยใช้กลไกตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า เป็นการซื้อขายโดยเปิดเผย โปร่งใส เป็นธรรม และมีผู้ซื้อผู้ขายมากมาย ทั้งนี้ การพิจารณาส่วนต่างราคาข้าวสารได้คำนึงถึงราคาที่เหมาะสม และเกิดประโยชน์ต่อตลาดโดยรวม โดยพิจารณาจากสถานการณ์ข้าวในปัจจุบัน ภาวะการตลาด แนวโน้มราคาตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ปริมาณข้าวในสต็อกของรัฐบาล ภาวะการแข่งขันในการประมูลข้าวแต่ละส่วน และปริมาณความต้องการข้าวที่สะท้อนมาจากการเข้าร่วมประมูลในแต่ละครั้ง เช่น การประมูลเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2552 กระทรวงพาณิชย์ โดย อคส. เปิดประมูลขายข้าวสาร จำนวน 563,234.210 ตัน ปรากฏว่ามีผู้สนใจเสนอซื้อ (47 ราย) จำนวน 3,725,173.584 ตัน ซึ่งเป็นปริมาณความต้องการที่สูงกว่าปริมาณข้าวที่มีอยู่จริงถึง 6-7 เท่า เป็นต้น

2. ภาระต้นทุน

(1) ข้าวสารหอมมะลิ 100 % ชั้น 2 โครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2551/52 ต้นทุนเนื้อข้าวรวมค่าใช้จ่าย ณ เดือนสิงหาคม 2552 ตันละ 29,958.17 บาท หรือ 29.96 บาท/กก.

(2) ข้าวขาว 5 % โครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปรัง ปีการผลิต 2551 ต้นทุนเนื้อข้าวรวมค่าใช้จ่าย ณ เดือนสิงหาคม 2552 ตันละ 26,675.00 บาท หรือ 26.68 บาท/กก.

3. ภาระที่รัฐต้องรับผิดชอบ

คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2552 ดังนี้

(1) อนุมัติให้องค์การคลังสินค้า (อคส.) นำเงินค่าข้าวสารโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2551/52 ที่ระบายจำหน่ายได้ ซึ่งต้องคืนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จำนวน 425 ล้านบาท มาเป็นทุนหมุนเวียนเพื่อให้ อคส. ใช้เป็นหลักประกันการซื้อขายล่วงหน้าใน AFET เพื่อป้องกันการบิดพลิ้วสัญญาของผู้ซื้อและผู้ขาย ประมาณข้าวสารโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2551/52 จำนวน 763,920 ตัน แยกเป็น ข้าวหอมมะลิ 100% ชั้น 2 ปริมาณ 300,000 ตัน และข้าวขาว 5% ปริมาณ 463,920 ตัน ทั้งนี้ เมื่อหมดภาระผูกพันแล้ว หากเงินที่ได้รับคืนเพิ่มขึ้นหรือลดลงตามเกณฑ์การวางหลักประกันซื้อขายของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าให้นำไปคำนวณเป็นรายได้หรือภาระขาดทุนตามโครงการฯ ต่อไป

(2) อนุมัติงบกลาง เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น วงเงินจ่ายขาดจำนวน 24.64 ล้านบาท ให้ อคส. เพื่อเป็นค่าตอบแทนนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า และค่าจ้างผู้จัดการการซื้อขายล่วงหน้า

ทั้งนี้ การซื้อขายตกลงใน AFET กำหนดส่งมอบเดือนกันยายน ตุลาคม พฤศจิกายน ธันวาคม 2552 ซึ่ง อคส. อยู่ระหว่างดำเนินการตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่กำหนด จึงยังไม่สามารถคำนวณภาระขาดทุนหรือกำไรได้ อย่างไรก็ตาม หากการซื้อขายข้าวสารที่ผ่านกลไก AFET มีผลกำไรให้ส่งเงินคืนโครงการฯ และหากมีภาระขาดทุนให้ขอชดเชยจากโครงการฯ ต่อไป
